

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพจนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๔๕

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) กรณีปัญหาว่าร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. มาตรา ๒๐ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๔ หรือไม่

ประธานรัฐสภายื่นคำร้องลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๕ คน และสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๑๕ คน รวม ๗๐ คน ได้ร่วมกันเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยให้เหตุผลว่าข้อความในบทบัญญัติมาตรา ๒๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดชุมนุมกันในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร หรืออาจเป็นอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือผู้ใช้ทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือเป็นการเดินแถว ขบวนแห่ หรือชุมนุมกันตามประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือเป็นกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรืออยู่ในเขตที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด” วรรคสอง บัญญัติว่า “การขออนุญาต และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” นั้น ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๔ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้รับรองสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธของบุคคลไว้อย่างแข็งขัน โดยห้ามมิให้มีการจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้คือ

๑. เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายเฉพาะกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเป็นการใช้อำนาจเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือ
๒. เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงคราม หรือ
๓. ในระหว่างเวลาที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

นอกจากข้อยกเว้นดังกล่าวแล้ว การจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธของบุคคลจะกระทำมิได้ และเนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยยังมิได้มีการตรากฎหมายเฉพาะกรณีการชุมนุมสาธารณะไว้ ดังนั้น การจำกัดเสรีภาพของบุคคลในข้อ ๑ จึงไม่อาจกระทำได้ การจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมของบุคคลจึงกระทำได้เฉพาะตามข้อ ๒ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงครามหรือข้อ ๓ ในระหว่างเวลาที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึกเท่านั้น ทำให้เห็นได้ชัดว่า ข้อความในมาตรา ๒๐ ที่บัญญัติให้เพิ่มมาตรา ๔๖/๑ ของร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ.จะมีผลทำให้บทบัญญัติมาตรา ๔๔ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับไม่ได้โดยปริยาย บทบัญญัติในมาตรา ๔๖/๑ จึงเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ในฐานะประธานรัฐสภาได้ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้เสนอความเห็นแล้วเห็นว่าได้มีสมาชิกของทั้งสองสภาร่วมลงชื่อในความเห็นดังกล่าวไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ (๑) แล้ว ประธานรัฐสภาจึงส่งความเห็นดังกล่าวเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า มาตรา ๒๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. มีเนื้อความขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตามความเห็นที่สมาชิกของทั้งสองสภาเข้าชื่อกันเสนอหรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติให้รับคำร้องของประธานรัฐสภาไว้พิจารณาวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ และแจ้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าวเสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อประกอบการวินิจฉัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งศาลรัฐธรรมนูญว่า ขั้นตอนการเสนอร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. กระทรวงมหาดไทยได้เสนอความเห็นให้กระทรวงคมนาคมเพิ่มบทบัญญัติห้ามมิให้มีการชุมนุมสาธารณะในเขตทางหลวง ฯลฯ ไว้ในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ทำความเข้าใจและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแจ้งศาลรัฐธรรมนูญ ตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ว่า บทบัญญัติมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติรับรองเสรีภาพ

ในการชุมนุมไว้ว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ” ซึ่งมีความมุ่งหมายในการรับรองเสรีภาพในการชุมนุมของบุคคลโดยสงบและปราศจากอาวุธเท่านั้น แต่มิได้มุ่งหมายให้รวมถึงการชุมนุมที่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิเสรีภาพด้านอื่นของบุคคลได้ด้วย ดังนั้นมาตรา ๔๔ วรรคสอง จึงบัญญัติว่า “การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ” ประกอบกับมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร” ดังนั้นหากมีการชุมนุมในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวาง หรืออาจเป็นอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือผู้ใช้ทางหลวง ส่งผลให้บุคคลอื่นที่ประสงค์จะเดินทางได้รับความไม่สะดวกหรือไม่สามารถเดินทางได้ ซึ่งเป็นการกระทำที่ละเมิดเสรีภาพในการเดินทางของบุคคลอื่นเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ อีกทั้งบทบัญญัติมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ดังนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองให้ประชาชนได้รับความสะดวกที่จะใช้ทางหลวง ซึ่งเป็นที่สาธารณะในการเดินทางไม่ให้ถูกละเมิดจากการใช้สิทธิชุมนุมในเขตทางหลวงดังกล่าว จึงสมควรกำหนดให้เพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๔๖/๑ ในร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. “ห้ามมิให้ผู้ใดชุมนุมกันในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวาง หรืออาจเป็นอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะ” สำหรับประเด็นข้อกล่าวอ้างของสมาชิกรัฐสภาที่ว่าปัจจุบันมีกฎหมายอื่นได้บัญญัติในเรื่องดังกล่าวแล้ว ไม่ควรบัญญัติมาตราดังกล่าวขึ้นอีก เมื่อพิจารณาบทบัญญัติที่สมาชิกรัฐสภากล่าวอ้าง ได้แก่ มาตรา ๓๗๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการห้ามมิให้บุคคลทะเลาะกันอย่างอื้ออึงหรือกระทำให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณะหรือสาธารณสุขตามบทบัญญัติมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการห้ามมิให้เดินแถวเดินขบวนในลักษณะที่เป็นการกีดขวางทางจราจร บทบัญญัติมาตรา ๑๐๕ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการห้ามกระทำการใด ๆ บนทางเท้าหรือทางสำหรับคนเดินเท้า บทบัญญัติมาตรา ๑๓๕ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้อำนาจเจ้าพนักงานจราจรออกประกาศ ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับจราจรเพื่อความปลอดภัย โดยกำหนดให้ใช้กับทางสายใดหรือเฉพาะทางตอนใดได้ เมื่อพิจารณากฎหมายที่สมาชิกรัฐสภากล่าวอ้างแล้วปรากฏว่า มิใช่เรื่องเกี่ยวกับการห้ามชุมนุมในเขตทางหลวง ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมและการขนส่งอันเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการให้บริการสาธารณะที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคง

ของประเทศ สมควรที่จะมีมาตรการในการคุ้มครองระบบการใช้ทางหลวงซึ่งเป็นที่สาธารณะ อันเป็นเหตุผลที่กระทรวงมหาดไทยเสนอให้เพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๔๖/๑ ในร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

ความละเอียดของคำร้อง และคำชี้แจงของผู้เกี่ยวข้องปรากฏตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (คำวินิจฉัยกลาง) แล้ว

มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. มาตรา ๒๐ ซึ่งบัญญัติเพิ่ม มาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๔ หรือไม่

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๗ “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง”

มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

มาตรา ๔๔ “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก”

ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ “มาตรา ๔๖/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดชุมนุมกันในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจรหรืออาจเป็นอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือผู้ใช้ทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเป็นการเดินแถว ขบวนแห่

หรือชุมนุมกันตามประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือเป็นกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรืออยู่ในเขต ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

พิเคราะห์แล้วรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มีเจตจำนงที่สำคัญประการหนึ่ง คือคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ ดังปรากฏตามคำปรารภของรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุนี้ รัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติให้สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้ในหมวด ๓ หลายประการตามมาตรา ๒๖ ถึง มาตรา ๖๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับประเด็นแห่งคดีนี้ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ ว่า “บุคคลย่อมมี เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมายเฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงคราม หรือในระหว่างเวลา ที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก”

จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ เห็นได้โดยชัดแจ้งตามความในวรรคหนึ่งว่าการชุมนุม โดยสงบและปราศจากอาวุธ เป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกของ ประชาชน อันเป็นช่องทางหนึ่งที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ ดังคำปรารภในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นหัวใจการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แม้ตามความ ในวรรคสองของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ จะมีข้อยกเว้นเป็นข้อห้ามบางประการก็ตาม แต่ข้อห้ามนั้น ก็จำกัดไว้เท่าที่จำเป็นอย่างแท้จริง ที่สำคัญต้องตราเป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในชุมนุมสาธารณะ” ทั้งต้องเป็นกรณีเฉพาะเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบ เรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ ฉุกเฉิน หรือประกาศใช้กฎอัยการศึกเท่านั้น หากผิดไปจากที่กล่าวแล้วย่อมเป็นการไม่ชอบด้วย รัฐธรรมนูญ

เมื่อพิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่..) พ.ศ. มาตรา ๒๐ ที่ให้เพิ่มความ มาตรา ๔๖/๑ แล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายเกี่ยวกับทางหลวง ไม่ใช่ “บทบัญญัติ แห่งกฎหมายเฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ” ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ วรรคสอง บัญญัติ

บังคับไว้ ทั้งร่างมาตรา ๔๖/๑ บัญญัติมีผลไปในทางรอนสิทธิและเสรีภาพการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธของบุคคล ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติรับรองไว้ เนื่องจากร่างมาตรา ๔๖/๑ ได้บัญญัติข้อห้ามการชุมนุมในเขตทางหลวงไว้เป็นหลัก ส่วนจะชุมนุมได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเข้าข้อยกเว้นประการอื่นตามที่ระบุไว้ในร่างมาตรา ๔๖/๑ ซึ่งมีความหมายตรงข้ามกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ บัญญัติรับรองไว้ กล่าวคือแทนที่จะบัญญัติสิทธิการชุมนุมเป็นหลัก แต่กลับไปบัญญัติไว้เป็นข้อยกเว้น ยิ่งไปกว่านั้นร่างมาตรา ๔๖/๑ วรรคสอง ยังได้บัญญัติต่อไปด้วยการอนุญาตให้ชุมนุมในเขตทางหลวงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ผลเท่ากับว่าการจะอนุญาตให้ชุมนุมในเขตทางหลวงได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติทางหลวงฯ จะกำหนดในกฎกระทรวงอีกชั้นตอนหนึ่ง เห็นได้ว่าร่างมาตรา ๔๖/๑ ดังกล่าวมีผลไปจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติรับรองเป็นหลักไว้ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้บัญญัติให้ความคุ้มครองไว้โดยชัดแจ้ง ทั้งนี้หาตามร่างมาตรา ๔๖/๑ ดังกล่าวก็มีผลไปกระทบกระเทือนถึงสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธของบุคคล ซึ่งต้องด้วยข้อห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งด้วย

อาศัยเหตุดังได้พิจารณาма จึงวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่...) พ.ศ. ที่ได้เพิ่มความตามมาตรา ๔๖/๑ ซึ่งรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง เมื่อร่างมาตรา ๔๖/๑ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญดังกล่าวแล้ว ย่อมทำให้บทบัญญัติร่างมาตรา ๗๓/๑ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับโทษของร่างมาตรา ๔๖/๑ ใช้บังคับไม่ได้ด้วย

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ